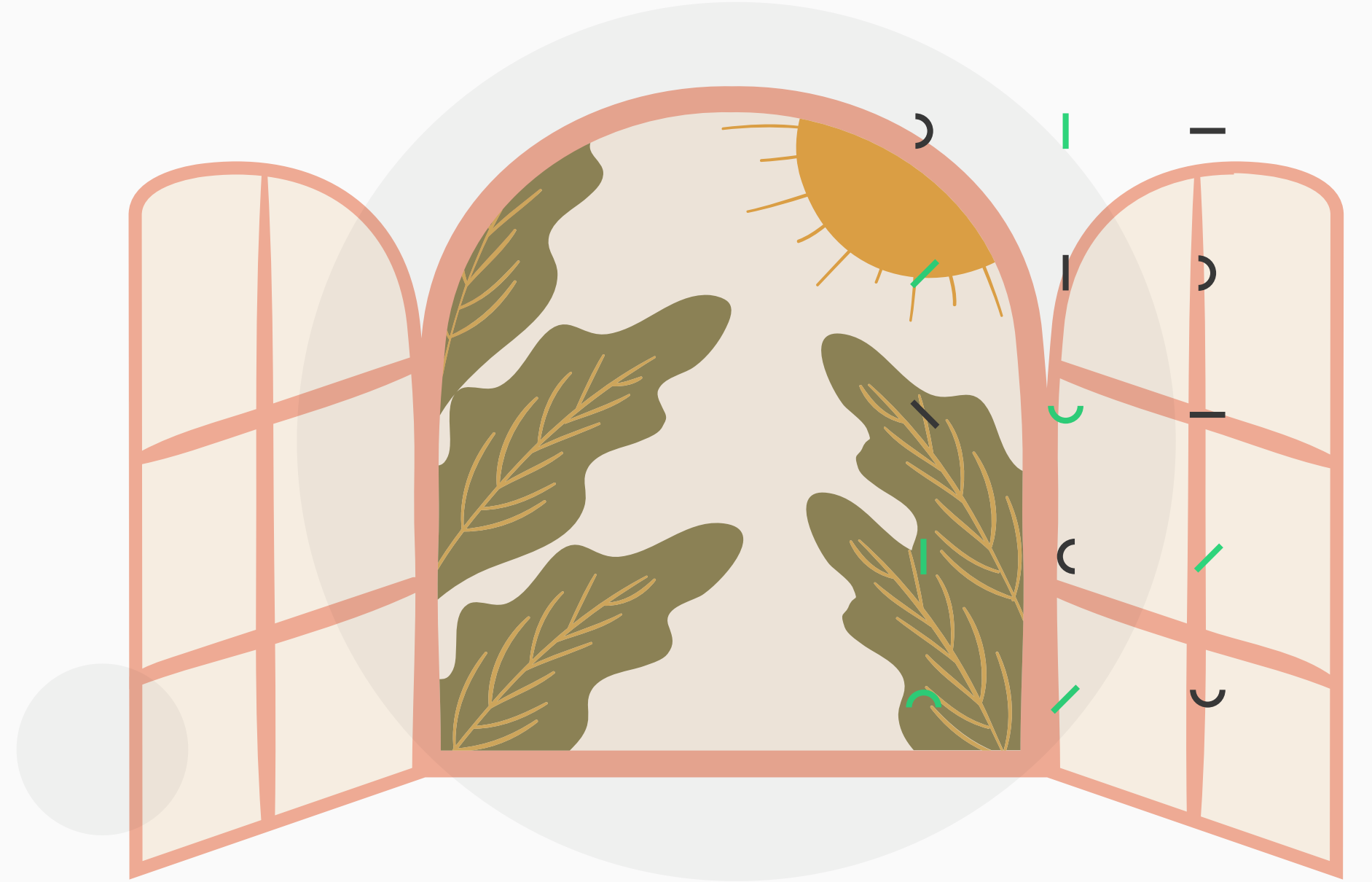

HALK HIKAYESİ VE ÖZELLİKLERİ

WWW.EDEBİYATNOTU.COM

Halk Hikâyesi

Hikaye türünün en eski örnekleri olan ve destandan modern hikayeye geçişi sağlayan anonim eserlerdir. Diğer bir deyişle sözlü olarak halk arasında yaşayan çoğu zaman gerçeğe yakın aşk ve kahramanlık gibi olayların anlatıldığı hikayelerdir.

› | –

✓ | ›

✓ | –

› | –

✓ | ›

✓ | –

Konularına Göre Halk Hikayeleri

AŞK HİKÂYELERİ

Toplum hafızasında uzun süre yaşayan aşkların hikayeleştirildiği sevgi temalı halk hikayeleridir. Bu hikayelere Kerem ile Aslı, Arzu ile Kanber, Tahir ile Zühre, Ercişli Emrah ile Selvihan vb. örnek verilebilir.

DİNİ TEMALİ KAHRAMANLIK HİKÂYELERİ

Tarihe mal olmuş kahramanları veya dinsel açıdan önemli kabul edilen erdemli kişileri konu edinen halk hikayeleridir. Bu hikayelere Danişment Gazi ile ilgili hikayeler, Hayber Kalesi, Van kalesi, Hz. Ali

DESTANİ HALK HİKAYELERİ

İçinde destana ait bazı özellikleri barındıran halk hikayeleridir. Bu hikayelere Dede Korkut Hikâyeleri ve Köroğlu Hikâyeleri örnek gösterilebilir.

› | –

✓ | ›

✓ | –

1

⇒ Türk edebiyatında bu özelliğe sahip ilk örnek Dede Korkut Hikâyeleridir.

2

⇒ Nazım Nesir karışık olarak anlatılan bu hikayelerin gelişip yayılmasında saz şairlerinin önemli bir fonksiyonu vardır.

3

⇒ Hikayenin kahramanı aşk olur, sevgilisine kavuşma yolunda çeşitli maceralara girer, sonunda kavuşur ya da kavuşamaz ama hikaye de orada biter.

4

⇒ Destanlarda böyle kesin bir son mevcut değildir. Destanlara en yakın duran Köroğlu ve Dede Korkut Hikâyeleri'nde böyle etki görülmektedir.

5

⇒ Halk hikayelerinde anlatılan ilişkiler toplum için olup fertler ve tabakalar arasında oluşur.

Halk Hikayelerinin Genel Özellikleri

6

⇒ Hikayelerde olağanüstü özellikler epeyce azalmıştır. Halk hikayeleri, Boratav'a göre destandan romana geçmiştir.

7

⇒ Hikâyeler masallara göre oldukça uzundur. Özellikle koşma şeklinde söylenen şiirler duyguyu yoğunlaştırmaya yarar.

8

⇒ Halk hikayeleri daha çok aşıklar tarafından kahvelerde, düğün ve benzeri toplantılarda erkeklere hitap eder.

9

⇒ 10.yydan itibaren halk hikayelerinin belki de destandan boşalan yeri doldurmak üzere ortaya çıktığı söylenebilir.

10

⇒ Halk hikayelerinin destan döneminin kapanmasından sonra ortaya çıktığı kanaati yaygındır. Nitekim Türk edebiyatında halk hikayelerinin en eski örneği sayılan Dede Korkut Hikâyeleri de destandan halk hikayeciliğine geçiş dönemi ürünü olarak kabul edilmektedir.

Halk Hikayelerinin Genel Özellikleri

11

⇒ Aşk ve kahramanlık konularının çokça işlendiği halk hikayelerinin gerçek hayat olaylarından ayrılan, kendilerine göre bir mantık örgüsü vardır. Bu mantık, idealist ölçülere göre şekillenmiş bir hayat anlayışını savunur. Bunun sonucu hikaye kahramanı idealist bir kişiliğe sahiptir. Ayrıca kendi içinde tutarlı bir mantığa dayanmak şartıyla halk hikayelerinde olmayacak şey yoktur.

Halk Hikayelerinin Genel Özellikleri

Pertev Naili Boratav'a Göre Hikayelerin Destanlardan Ayrılan Yönleri:

1

Mutlaka tarihi bir olaya dayanmaması,

2

Nazım nesir karışık oluşu ve zamanla nesir kısmının ağırlık kazanması,

3

Şahısların ve olayların anlatımında takınılan gerçekçi tavır,

Pertev Naili Boratav'a Göre Hikayelerin Destanlardan Ayrılan Yönleri:

4

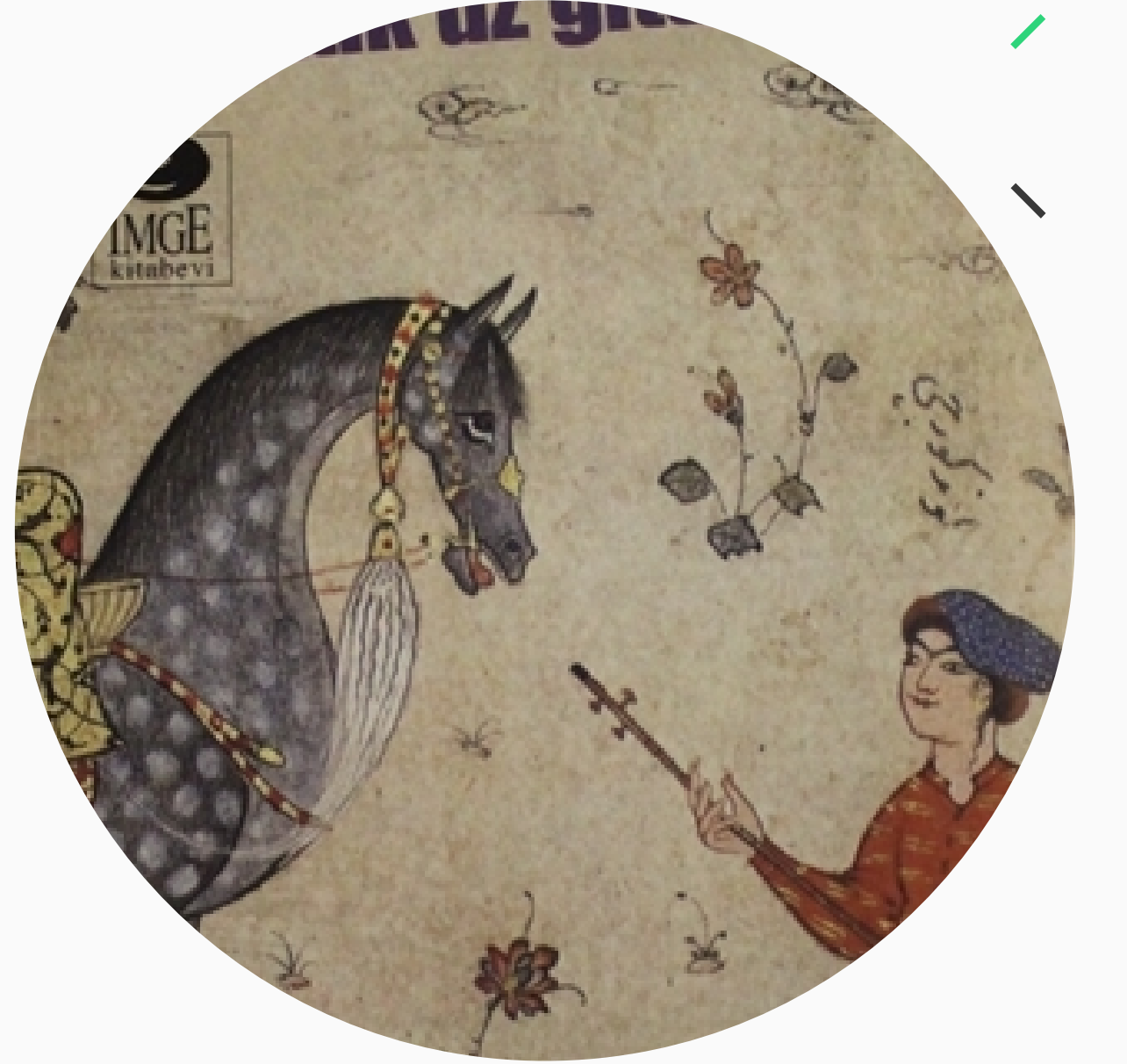
Kahramanlıktan çok aşk maceralarına yer verilmesi,

5

Destanlarda yer alan olaylar kesin bir sonla bitmediği
halde halk hikayelerinde kesin bir sonun bulunmaması,

6

Halk hikayelerinde söz konusu edilen olayların ve
kişilerin oldukça azalması,

Pertev Naili Boratav'a Göre Hikayelerin Destanlardan Ayrılan Yönleri:

7

Toplum karşısında anlatılmaları, hikayedeki manzum kısımların genellikle saz eşliğinde dile getirilmesi,

8

Değişik bir anlatılma üslup ve geleneğinin olması, belli yerlerde tekerleme adı verilen belli söz kalıplarının bulunması gibi hususlarda ayrılmaktadır.

WWW.EDEBIYATNOTU.COM

[edebiyatnotucom](https://www.instagram.com/edebiyatnotucom)

[edebiyatnotucom](https://www.facebook.com/edebiyatnotucom)

[edebiyatnotucom](https://www.twitter.com/edebiyatnotucom)

